

TRACTAT SOBRE L'HEDONISME DE LA GOLA

Desig de foc

Jordi Cervera

Meteora

Diuen els corpus lexicogràfics que el foc és un procés físic i químic; també recullen, però, nombroses accepcions: el foc també és conegut per ser el representant per excel·lència del desig, de la passió. Jordi Cervera condensa a *Desig de foc* una part del foc més clàssic mitjançant una narració amb l'essència de la cuina tradicional catalana. Tanmateix, qui pensi que es tracta d'un receptari narrativitza s'equivoca. Les receptes hi tenen un paper clau: tot girarà entorn la cuina i els aliments; les receptes esdevindran rols narratius així com metàfores entenedores de l'esdevenidor. És, per tant, una novel·la completament sensual, un petit univers que desprèn olors i colors d'un temps passat que, per sort o per desgràcia, és totalment mort i enterrat. La societat que Cervera ens descriu és a cavall entre l'antiga societat catalana de masia del s.XIX però amb els matisos que aporta la modernitat que comença a arribar gràcies al turisme. Malgrat sigui molt agosarat afirmar-ho, sembla que Cervera dugui un pagès al cor: ens descriu acuradament com es fan les feines del camp, com es verema (p. 101) encara amb portadora i, per dinar, els homes no duen una carmanyola o se'n van a menjar a l'hostal, sinó que s'enduen una clotxa al tros. Això sembla indicar-nos que ens trobem als anys 60, durant l'època on el nostre país va esdevenir una potència turística, on els francesos hi campaven amb els seus Gordinis i *Tiburón*, i on els aborígens descobrien els cossos femenins estrangers, així com ginys estranys per poc usuals.

D'una banda, la frase que encapçala aquest mateix article, contundent i poètica alhora (p. 68), és una de les claus narratives de l'obra: l'hedonisme de gola o, altrament dita, passió pel bon menjar, que produeix un plaer extraordinari. Servirà d'eix, de nucli, al voltant del qual giren infinitat de fets més o menys rellevants, però no per això menys reals, que arriben a fregar el pecat capital de la gola malgrat que aquest, precisament, no s'esdevé. De l'altra, el que és innegable és que Cervera, per completar aquest petit món ufanós de sentits gustatius, carnals i olfactius, fa ús del llenguatge d'una manera acurada, amb amplitud de mires; salta a la palestra amb un registre complet. Hi trobem mots com *ferrada* (p. 174) o *bajoca* (p. 225), així com referències al romesco, salsa poc coneguda en terres allunyades del Camp de

Tarragona durant l'època on se situa. Per contra, pot arribar a l'excel·lència amb mots com *pantagruèlic* —un adjectiu que s'aplica a la gana i significa *molt gran*. No hi ha pas cap altre mot que s'hi escaigui més perquè el desig també passa per la boca.

Pel que fa als aspectes purament estilístics i narratius, el lector hi trobarà un lèxic ric que teixeix una narració que avança temporalment amb bon ritme per concloure, finalment, amb un *crescendo*; tot s'acompanya des de la primera plana fins a la darrera d'uns estils poètics que denoten clarament que Cervera és, a banda d'un bon narrador, un bon poeta, un mestre de la llengua que sap fer-la maleable i apamada quan convé, i, quan no, desmesurada —però sempre a voluntat. Res no queda a l'atzar: en aquest petit món de masia catalana tots els sentits —així com sentiments— exploten; l'explosió, a més, és equiparable a la força, la potència, la ràbia d'un bon all, un all discret de vegades i d'altres no tant. L'all, que sembla haver recollit forces tel·lúriques ancestrals, desenvolupa un paper que ens ajuda a completar l'univers narratiu que l'autor ens dona de mica en mica, amb cura i precisió. Precisament això, la dosificació de la informació, provoca al lector un encuriosiment que, com ja hem apuntat, és molt perillós: no et deixa abandonar les planes de la novel·la. I així, com els bons alls que s'aferren als dits amb tendresa però amb ferocitat i energia, és com ens arriba *Desig de foc*, de Jordi Cervera, un univers on el menjar és indestriable de la vida.

No és gens fàcil descriure una flama perquè cada rebufada que fa el foc ens duu a camins diversos. És per això que la novel·la de Jordi Cervera és tan ampla. Bon profit!

ALBERT VENTURA

Publicat al diari *El Punt* el 17 de novembre de 2008

http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=3068878